

Scanergy AS
Maridalsveien 91
0461 OSLO

Vår dato: 26.06.2019
Vår ref.: 201840402-20
Arkiv: 611
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Katrine Stenshorne Odenmark
22959327/kast@nve.no

Nettilknytning av Hån vindkraftverk. Oversendelse av tillatelse.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Scanergy AS tillatelse for å bygge og drive en ny ca. 1,7 km lang 22 kV jordkabel fra riksgrensen til Sverige, og frem til Marker transformatorstasjon. I tillegg har Scanergy AS fått tillatelse til å bygge nye Hån transformatorstasjon. Anleggene ligger i Marker kommune, i Østfold fylke. Vedlagt oversendes NVEs anleggskonsesjon. Dokumentene er også å finne på www.nve.no/kraftledning.

Denne tillatelsen kan påklages, se opplysninger i konsesjonsdokumentet. Eventuelle klager vil bli sendt dere til uttalelse før saken legges fram for Olje- og energidepartementet.

For å kunne bygge og drive anlegget må Scanergy AS også ha tillatelse etter energiloven § 4-2 om utenlandskonsesjon. Olje- og energidepartementet vil behandle søknaden om utenlandskonsesjon.

Bakgrunn og vurdering

NVE mottok søknad fra Scanergy AS 18. oktober 2018, om nettilknytning av Hån vindkraftverk med en om lag 2,4 km lang 22 kV jordkabel mellom riksgrensen til Sverige, og frem til Marker transformatorstasjon. På Marker transformatorstasjon var det planlagt å bygge ett nytt transformatorbygg som tilknyttes Hån (Hån transformatorstasjon). Transformatorbygget skulle etableres på sørsiden av eksisterende transformatorbygg og inneholde en ny 35 MVA transformator, i tillegg til nye 47 kV utendørs bryterfelt og nye 22 kV innendørs bryterfelt.

NVE sendte søknaden på offentlig høring 29. oktober 2018 til kommunen, fylkeskommunen, fylkesmannen, grunneiere, mfl. (NVE ref. 201840402-3). I høringsprosessen påpekte Hafslund Nett at det ikke er kapasitet i nettet mellom Marker og Ørje transformatorstasjoner til å mate inn mer enn totalt 75 MW fra Marker og Hån vindkraftverk. Marker vindkraftverk (bestående av de to delområdene Høgås og Joarknatten) er under bygging og har godkjent MTA-plan for 54 MW. Hån vindkraftverk har tillatelse av svenske myndigheter til å bygge inntil 7 turbiner med en installert effekt på maksimalt ca. 29 MW. Totalt sett vil da Marker og Hån vindkraftverk kunne utgjøre ca. 83 MW.

Basert på tilbakemeldingen fra Hafslund Nett og nye vurderinger, valgte Scanergy AS å utarbeide en tilleggsøknad av 23. april 2019. Søknaden innebar at Scanergy nå planlegger å installere Hån

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

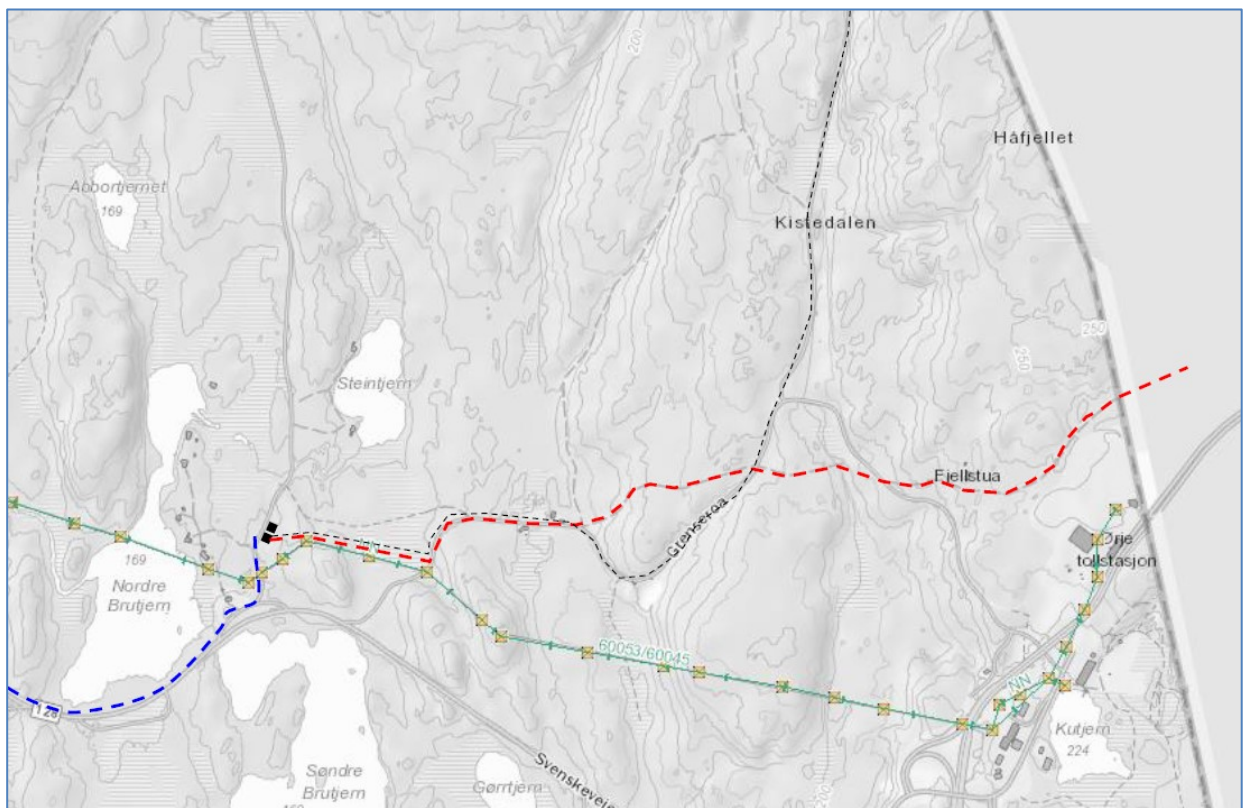
Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

vindkraftverk med kun 6 turbiner, med en maksimal installert effekt på ca. 25 MW, samt en ny trasé for den tidligere omsøkte 22 kV jordkabelen mellom riksgrensen og Hån transformatorstasjon.

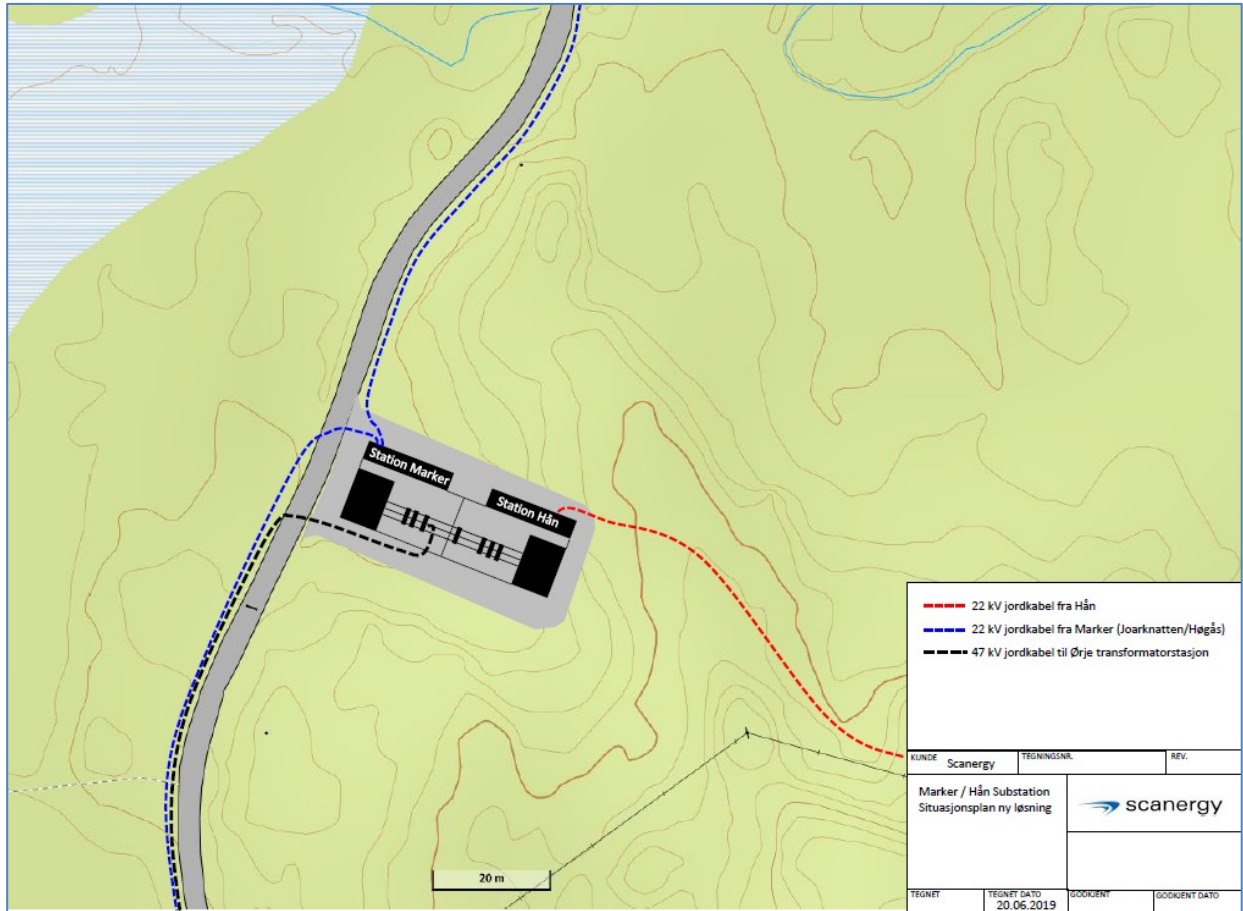
NVE mottok også en mindre endringsøknad av Scanergy AS den 21. juni 2019, for ny plassering av Hån transformatorstasjon. I søknaden står det at de ønsker flytte transformatorbygget til østsiden av eksisterende anlegg, istedenfor å bygge på sørsiden. Dette vil ifølge Scanergy AS medføre noe mindre arealbehov og en enklere teknisk løsning. I tillegg vil flyttingen medføre at anlegget vil bli mindre synlig fra den nærliggende veien (Brutjernsveien). På grunn av endringens begrensede størrelse konsekvenser, vurderer NVE det som ikke nødvendig å sende denne endringsøknaden på høring, jf. energiloven § 2-1.

Oppsummert vil søknaden av 18. oktober 2018, tilleggssøknaden av 23. april 2019 og endringsøknaden av 21. juni 2019, innebærer til sammen følgende tekniske installasjoner:

- En ny 1,7 km lang 22 kV jordkabel fra riksgrensen til Sverige, frem til Hån transformatorstasjon (se figur 1).
- Bygge nye Hån transformatorstasjon med en 35 MVA transformator, nytt utendørs 47 kV bryterfelt og nytt 22 kV innendørs bryterfelt. Bygget skal etableres på østsiden av det eksisterende transformatorbygget til Marker, og utvidelsen vil øke arealet på hele stasjonen med om lag 300 m² (se figur 2).

Figur 1: Kartutsnitt som viser omsøkt 22 kV jordkabeltrasé (rød stiplest strek), Marker transformatorstasjon (to sort firkanter), og tidligere omsøkt jordkabeltrasé (grå stiplest strek). Blå stiplest strek viser dagens 47 kV jordkabel mellom Marker og Ørje. Kilde: Scanergy, 2019.

Figur 2: Kartutsnitt som viser ny plassering av Hån transformatorstasjon øst for eksisterende Marker transformatorstasjon. Kilde: Scanergy AS.

Scanergy AS har også inngått minnelige avtaler med berørte grunneiere, og trakk derfor søknad om ekspropriasjon i brev av 29. april 2019.

NVE sendte tilleggssøknaden på offentlig høring den 6. mai 2019. I høringsprosessens kommenterte Hafslund Nett at de ikke har ytterligere innspill til utbyggingen av Hån vindkraftverk, foruten at det av hensyn til nettet, maksimalt kan tillates 75 MW levert fra Hån og Marker vindkraftverk. Både Hafslund Nett og Scanergy AS ønsker å inngå avtale om produksjonsbegrensning for å regulere belastningen på nettet. NVE vil i den sammenheng påpeke at Hafslund Nett per i dag ikke har lov til å inngå avtale med kraftprodusenter om tilknytning til nettet som inneholder vilkår om produksjonsbegrensning. Dette følger av spesialmerkningen i forarbeidene til energilovforskriften § 3-4.

NVE mottok også innspill fra fylkesmannen og fylkeskommunen. Østfold fylkeskommune skrev i brev av 28. mai 2019 at de ikke har spesielle merknader til tiltaket, men de minner om kulturminnelovens bestemmelser om at anleggsarbeidet skal stanses dersom det oppdages automatiske fredete kulturminner. Fylkesmannen i Oslo og Viken kommenterte i brev av 6. mai 2019 at de anser det som positivt at jordkabelen blir kortere enn tidligere omsøkt. De skriver videre at området kabelen skal legges i består av en del myrlendte områder og områder med berggrunn. De ber om at det tas hensyn til hydrologien i området for å ta hensyn til de ulike biotopene i området. I tillegg påpeker fylkesmannen at det bør vurderes om graving av jordkabelen vil medføre drenering av myrområdene, og de anmoder om generelt skånsomt anleggsarbeid. Tilslutt gjør fylkesmannen oppmerksom på forskriften om fremmede arter § 24 punkt 4, da det er kartlagt fremmede arter på traseen i området mot Ørje tollstasjon. NVE vurderer at det

det vil bli svært lite virkninger på myrområder og hydrologiske funksjoner i terrenget som følge av anleggsarbeidet. Jordkabelen er planlagt lagt i eksisterende skogsbil- eller traktorveier, og det er kun på ett kort strekke inn mot Hån transformatorstasjon, kabelen legges i urørt terreng. Denne strekningen er omtrent 450 meter lang, og området består av tett skog. Traseen vil også på denne strekningen bygges parallelt med eksisterende distribusjonsnett. Videre legger NVE til grunn at Scanergy AS følger lovverket for krav til aktsomhet for tiltak som kan medføre spredning av fremmede arter, samt krav til tiltaks- og varslingsplikt ved funn, ref. forskrift om fremmede arter.

NVE konstaterer at det er behov for å bygge omsøkte jordkabel og etablere nye elektriske installasjoner i Marker transformatorstasjon dersom den produserte kraften fra Hån vindkraftverk i Sverige skal mates over til Norge. I følge Scanergy er det ikke kapasitet i nettet på svensk side til knytte til Hån, og NVE legger til grunn at omsøkte løsning derfor vil være en billigere løsning, enn å iverksette nye, store tiltak i det svenske nettet. Det er likevel vanskelig å beregne den totale samfunnsøkonomiske nytteverdien av et tiltak når produksjon krysser landegrenser. I følge veileder for samfunnsøkonomisk analyse skal i prinsippet ikke virkninger utover landegrensene tas med.

På norsk side er det allerede bygget nett i forbindelse med Marker vindkraftverk, som vil utnyttes maksimalt ved en tilknytning av Hån. Scanergy AS opplyser at den totale investeringskostnaden for omsøkte tiltak er om lag 16,5 MNOK. NVE har gjort en vurdering av kostnadsoverslaget og mener de fremlagte opplysningene og beregningene til Scanergy AS virker fornuftige. Hele investeringskostnaden for nettilknytningen vil belastes utbygger.

Selv om Scanergy AS nedjusterer antall vindturbiner i Hån vindkraftverk, vil likevel den totale installerte effekten fra Marker og Hån vindkraftverk til sammen bli ca. 79 MW. Dette er 4 MW mer enn hva Hafslund Nett har vurdert som driftsmessig forsvarlig å mate inn på nettet mellom Marker og Ørje. For å sikre at det ikke tilknyttes mer enn totalt 75 MW produksjon inn på forbindelsen mellom Marker og Ørje, kan Scanergy AS derfor maksimalt levere 21 MW fra Hån vindkraftverk. I en eventuell anleggskonsesjon bør det derfor settes vilkår som sikrer at det kun tilknyttes inntil 21 MW produksjon fra Hån vindkraftverk.

Ny 22 kV jordkabeltrasé er planlagt i ett område bestående av hovedsakelig skog og noe myrterreng. Traseen vil stort sett bygges i grøftkanten til eksisterende skogsbilveger, foruten på et kort strekke (ca. 450 meter) ut fra Marker transformatorstasjon, hvor kabelen bygges parallelt med eksisterende nett. NVE mener det likevel det er viktig med et godt planlagt anleggsarbeid som utføres så skånsomt som mulig for terrenget. Da traseen stort sett skal bygges i veigrøft, mener NVE de samlede virkningene av tiltaket blir små i driftsfasen. I anleggsfasen vil økt trafikk kunne belaste område noe, både med tanke på støy og kjøring i terreng. Det er ikke registrert spesielt viktige biotoper eller naturområder som berøres direkte av tiltaket, og det er heller ikke registrerte kulturminner eller kulturmiljøer i området.

Oppsummering og konklusjon

Svenske myndigheter har gitt Scanergy AS tillatelse til å bygge Hån vindkraftverk i Sverige med inntil 7 vindturbiner. Scanergy AS søkte høsten 2018 om å få tilknytte opp til 29 MW på norsk side, men dette ble nedjustert til 25 MW i en endringssøknad i mai 2019. Scanergy AS ønsker å tilknytte produksjonen til Marker transformatorstasjon i Norge på grunn av kapasitetsbegrensninger på svensk side, og søker derfor NVE om anleggskonsesjon for de elektriske anleggene som planlegges i Norge.

I forbindelse med byggingen av Marker vindkraftverk, fikk Hafslund Nett konsesjon til en 47 kV jordkabel fra Marker transformatorstasjon til Ørje transformatorstasjon. Scanergy AS ønsker å tilknytte produksjonen fra Hån vindkraftverk, til Hån transformatorstasjon. For å få til dette søker de om å bygge en ny 22 kV jordkabel fra Hån Vindkraftverk til Hån transformatorstasjon, hvorav kun den delen av

jordkabelen som berører norsk side, kan få tillatelse av NVE. I tillegg har Scanergy søkt om å bygge Hån transformatorstasjon med bla. nytt 47 kV bryteranlegg og en ny 35 MVA transformator.

Den omsøkte jordkabelen vil hovedsakelig bygges i grøftkantene til eksisterende skogsbilveier, og noe i terreng bestående av skog og myr. NVE har vurdert at tiltaket ikke vil berøre viktige arter eller områder av høy verdi, og at det i driftsfasen vil bli små negative virkninger av tiltaket. NVE legger likevel til grunn at Scanergy AS utfører anleggsarbeidet mest mulig skånsomt for å spare både terrenget og nærmiljøet for unødvendig belastning. NVE mener samlet sett at jordkabelen og utvidelsen av Marker transformatorstasjon med nye Hån transformatorstasjon, har akseptable miljø- og arealmessige konsekvenser.

På bakgrunn av de overnevnte vurderingene, inngåtte avtaler med berørte grunneiere og behovet for å knytte Hån vindkraftverk til nett, gir NVE herved Scanergy AS tillatelse til å bygge en ny 1,7 km lang 22 kV jordkabel som vist på figur 1, samt tillatelse til å bygge Hån transformatorstasjon med nye elektriske installasjoner som omsøkt. Konsesjonen gis med et vilkår om produksjonsbegrensning på tilknytning inntil 21 MW fra Hån vindkraftverk mot Hån transformatorstasjon.

Behandling av søknad om utenlandskonsesjon etter energiloven § 4-2.

NVE viser til Scanergy AS sin søknad om utenlandskonsesjon etter energiloven § 4-2. Olje- og energidepartementet er beslutningsmyndighet etter dette lovverket, og vil fatte vedtak i saken. Søknaden må sees i sammenheng med søknad om anleggskonsesjon etter energiloven §3-1, og Scanergy AS må ha utenlandskonsesjon for å kunne bygge og drive anlegget.

NVE vil derfor sette eget vilkår i anleggskonsesjon som påser at Scanergy AS må få utenlandskonsesjon etter energiloven § 4-2, før anleggskonsesjonen etter energiloven § 3-1 anses som gyldig.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere og naboer

NVE ber om at Scanergy AS så snart som mulig underretter berørte grunneiere/rettighetshavere, naboer og gjenboere om vedtaket. Naboeiendommer er eiendom som har felles grense med den tomt som skal bebygges. Gjenboereiendom forstås som eiendom hvor kun en vei, gate, elv eller annet areal ligger imellom. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles.

NVE ber om en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

Orientering av systemansvarlig

NVE viser til forskrift om systemansvaret i kraftforsyningen. Konsesjonæren plikter å informere systemansvarlig i tråd med kravene i gjeldende forskrift. Nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg kan ikke idriftsettes uten etter vedtak fra systemansvarlig. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved senere endringer av anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggskonsesjon.

Om byggesaksbehandling

Anlegg for overføring og omforming av elektrisk energi er unntatt fra behandling etter plan og bygningsloven, jf. pbl. § 1-3. Bygg direkte tilknyttet den daglige driften av energianlegg skal derfor ikke byggesaksbehandles. NVE mener det aktuelle bygget faller inn under unntaket i § 1-3, og det skal derfor ikke byggesaksbehandles av kommunen. Aktuelle bygg skal likevel utformes i tråd med relevante krav i forskrift om tekniske krav til byggverk (FOR 2017-06-19-840). Konsesjonæren er ansvarlig for at forskriftens krav etterfølges.

Med hilsen

Lisa Vedeld Hammer
seksjonssjef

Katrine Stenshorne Odenmarck
rådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Anleggskonsesjon